

Sundhedsministeriet

Enhed: NAERSOM  
Sagsbeh.: DEPFLL  
Koordineret med:  
Sagsnr.: 2115383  
Dok. nr.: 2014787  
Dato: 24-11-2021

## TALEPAPIR

Det talte ord gælder  
[Samråd i SUU, 30. november 2021 kl. 14-15]

### **Samråd I (tidl. DO) om den økonomiske ramme for vederlagsfri fysioterapi**

Inden jeg svarer på spørgsmålet vil jeg gerne slå fast, at det er fuldstændig afgørende, at alle der efter henvisning fra lægen har et dokumenteret behov for vederlagsfri fysioterapi, også får tilbudt den nødvendige behandling.

Vederlagsfri fysioterapi er et tilbud til borgere med svært fysisk handicap eller nedsat funktionsevne, som følge af progressiv sygdom.

Det gælder for begge målgrupper, at tilstanden skal være varig, og at borgerne har en diagnose, der er omfattet af diagnoselisten i Sundhedsstyrelsens vejledning for adgangen til vederlagsfri fysioterapi.

Formålet med ordningen er bl.a. at forbedre, vedligeholde eller forhale en forringelse af borgerens funktionsevne længst muligt.

Fysioterapien består af forskellige behandlingsmetoder og aktiviteter, der kan være med til at mindske smerter og hævelser, øge bevægeligheden i led samt styrke og løsne fastlåste muskler.

Derfor har det selvsagt stor betydning for borgere, der er omfattet af tilbuddet, at de også har adgang til behandling i praksis.

Jeg vil starte med kort at redegøre for ordningen for vederlagsfri fysioterapi. Og bagefter vil jeg komme nærmere ind på økonomien i ordningen, og på selve spørgsmålet om at tage ”krigskassen” i brug.

\*\*\*

Ordningen for den vederlagsfri fysioterapi reguleres af den overenskomst, som kommunerne og regionerne i Regionernes Lønnings- og Takstnævn indgår med Danske Fysioterapeuter.

Det er kommunerne, der efter sundhedsloven er forpligtede til at tilbyde vederlagsfri fysioterapi til borgere, der har en lægehenvielse.

Derfor er det i praksis også KL som – på vegne af Regionernes Lønnings- og Takstnævn – står for at forhandle overenskomsten med Danske Fysioterapeuter.

Det følger af overenskomsten, at personer der henvises til vederlagsfri fysioterapi frit kan vælge mellem at modtage fysioterapien hos en praktiserende fysioterapeut, eller ved tilbud om vederlagsfri fysioterapi, som kommunen eventuelt har etableret ved egne eller private institutioner.

Det kan også i et vist omfang lade sig gøre at vælge tilbud om vederlagsfri fysioterapi på andre kommuners institutioner.

\*\*\*

Den seneste overenskomst på området er fra september 2018, hvor parterne indgik en 3-årig aftale, der trådte i kraft den 1. januar 2019.

Her blev der indgået en aftale om en fast økonomisk ramme for at sikre en vis budgetsikkerhed i ordningen. Det er den samme model, som også gør sig gældende på alle andre praksisområder

Den samlede økonomiske ramme for udgifterne til vederlagsfri fysioterapi blev i 2020 opgjort til 1 mia. kr. Rammen er en styring af økonomien, der er med til at sikre finansiering af det samlede sundhedsvæsen, så alle patienter har adgang til den behandling, de har brug for.

Aftalen om økonomien i ordningen betyder også, at en overskridelse af rammen vil medføre en nedregulering i taksterne det følgende år.

Fysioterapeuter, der har tiltrådt overenskomsten, er altså forpligtede til at udøve fysioterapi efter den betaling og på de betingelser, som gælder i overenskomsten.

Og kommunerne og fysioterapeuterne har et fælles ansvar for at sikre, at ordningen fungerer, og at patienterne får den hjælp, de har krav på, uanset om det er først på året eller i december måned.

I og med, at der er en økonomisk ramme, så er det selvfølgelig nødvendigt, at patientbehandlingen samlet set indrettes derefter. Det er der forskellige værktøjer, der kan være med til at sikre. Fx kan det ifølge KL være nødvendigt at se på balancen mellem individuel træning og holdtræning.

Men det er altså ikke sådan, at der sker et ophør af udbetaling af honorar, hvis det kollektive loft overskrides.

Hvis udgifterne samlet set overskrider den økonomiske ramme det pågældende år, betyder det, at taksterne bliver reguleret ned det følgende år. Den enkelte fysioterapeut modtager altså fortsat sit honorar, men der sker en kollektiv tilbagebetaling ved, at honorarerne sættes ned året efter.

\*\*\*

Overenskomsten var oprindeligt planlagt fornyet pr. 1. januar 2022, og efter planen skulle der derfor have været forhandlinger om en ny overenskomst for vederlagsfri fysioterapi her i år.

Men Danske Fysioterapeuter anmodede sidste efterår, altså i efteråret 2020, om en udsættelse af forhandlingerne. Det blev imødekommet af Regionernes Lønnings- og Takstnævn.

Som følge af udsættelsen skal der efter overenskomsten være en drøftelse af udgiftsrammen i den forlængede periode.

Der har i den sammenhæng været rejst en debat om økonomien i ordningen på et politisk møde mellem KL og Danske Fysioterapeuter den 22. september i år.

\*\*\*

Og så til artiklen, som må være baggrunden for samrådet her, nemlig den i Jyllands-Posten den 7. september. Forud for mødet var Danske Fysioterapeuter i artiklen ude og referere til beregninger, som viste en overskridelse af rammen på 7 pct. i første halvår af 2021.

På baggrund af tallene vurderede fysioterapeuterne i artiklen, at ca. 77.500 personer med svære handicap og alvorlig sygdom ville risikere at miste deres behandling inden udgangen af året, fordi pengene var brugt.

I artiklen blev overskridelsen bl.a. begrundet med, at der pga. corona var mange borgere med et forværret sygdomsbillede, som nu havde brug for en ekstra indsats for at genvinde et tab i deres funktionsniveau.

\*\*\*

Jeg forstår godt, at det scenarie har gjort indtryk og vel også er baggrunden for dette samråd. Det gjorde også stort indtryk på mig.

Derfor er den gode nyhed, at jeg så kan konstatere, at KL efterfølgende har været ude og oplyse om nye beregninger, som viser, at der reelt har været en væsentlig mindre overskridelse af udgiftsrammen i perioden, end Danske Fysioterapeuter har lagt frem.

Vi har fået oplyst, at Danske Fysioterapeuter over for KL har erkendt, at den overskridelse på 7 pct., de har refereret til i pressen, var udtryk for en regnefejl.

På den baggrund henholder jeg mig til, at der nu synes at være enighed mellem KL og Danske Fysioterapeuter om opgørelserne for 1. halvår og 3. kvartal af 2021.

Den nye opgørelse for 1. halvår af 2021 viser, at der alene har været en mindre overskridelse af rammen på 1,8 pct. i modsætning til de 7 pct., der har været meldt ud. Der findes en pressemeddelelse, som I kan finde på KL's hjemmeside, hvor det også beskrives nærmere.

Derudover viser den seneste opgørelse for 3. kvartal, at overskridelsen af rammen kun er på 1 pct. for perioden januar til og med september.

KL har videre også oplyst, at de sammen med Danske Fysioterapeuter har fulgt udgifterne tæt de seneste måneder, og som udviklingen ser ud nu, er der ikke risiko for, at den økonomiske ramme for 2021 bliver overskredet.

Vi står altså heldigvis ikke i en situation, hvor ordningen er brudt sammen. Og der er ikke noget i de opgørelserne, der indikerer, at man ikke kan tage nye patienter ind.

Det skal dertil siges, at hvis forvirringen om tallene har betydet, at patienter er blevet afvist, så er det meget beklageligt.

Jeg vil gerne understrege, at det ikke er i orden at reducere i behandlingen eller afslutte forløb for den enkelte patient, hvis det ikke hviler på et sundhedsfagligt grundlag. Det vil altid skulle være en konkret vurdering af den enkeltes behov.

Det er min klare forventning, at patienter, der er henvist til vederlagsfri fysioterapi, også får behandling i et relevant omfang. Det er selve hensigten med den indgåede overenskomst, som parterne har skrevet under på.

Og jeg kan forstå, at parterne nu planlægger et opfølgende møde i december, hvor den økonomiske ramme for 2022 skal drøftes igen med henblik på undgå en lignende situation med misforståelser og andet næste år.

\*\*\*

Så hvis jeg kort skal samle op, så viser de nye opgørelser for 3. kvartal, at der i perioden fra januar-september alene har været en mindre overskridelse af rammen på 1 pct.

Der er altså tale om en helt anden situation end det, der har været meldt ud i pressen, hvor der jo blev tegnet et billede af, at ordningen var brudt sammen.

Dermed ikke sagt, at der ikke kan være patienter, som kan være kommet i klemme på grund af den misforståelse, der har været om den udmeldte overskridelse, og den måde, den er blevet håndteret på. Det mener jeg selvsagt er dybt bekymrende, hvis det skulle være tilfældet.

For lad mig slå én ting fast: Overenskomstens parter – og de enkelte fysioterapeuter – har ansvaret for at håndtere tilrettelæggelse og afregning af behandlingen. Det er helt uacceptabelt at tørre udfordringer i det samarbejde af på patienterne.

Derfor er det også min forventning, at der i de kommende overenskomstforhandlinger, som påbegyndes i starten af 2022, sættes fokus på, hvordan parterne helt konkret sikrer, at alle patienter har adgang til behandling i relevant omfang.

I forhold til den nuværende situation – som jeg også har beskrevet her i min tale – så er der altså ikke det problem med en stor overskridelse, som fremstod i september.

Og det er parternes ansvar at håndtere de udfordringer, der måtte være, inden for den økonomi, man er blevet enige om. Derfor mener jeg heller ikke, at der er grundlag for, at regeringen gør brug af ”krigskassen” i denne sammenhæng.